

Motion till riksdagen 2005/06:Ju270

av Ragnwi Marcelind (kd)

Trafikpolis

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör låta utreda om trafikövervakningen kan föras över till annan myndighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att införa en nationell trafikpolis.

Motivering

Det är med växande oro som vi ser att polisen får allt mindre möjligheter att bekämpa vardagsbrottsligheten. Allmänhetens förtroende för polisen har nått bottennivåer. Att det offentliga inte kan garantera medborgarnas trygghet är mycket allvarligt av flera skäl. Det skapar en grogrund för kriminalitet, det urholkar allmänhetens förtroende för rättsväsendet och det skapar klyftor mellan dem som kan betala privat för sin säkerhet och dem som inte kan göra det.

Varje dag möts vi av larmrapporter om svensk polis. Endast 16 % av de anmälda brotten klaras upp genom att en gärningsman binds till brottet. Polisens arbetsmetoder diskuteras, ekonomin är konstant bekymmersam, organisationens effektivitet ifrågasätts och allt den socialdemokratiska regeringen kan komma med är en rad av beredningar och kommittéer i Regeringskansliet. Socialdemokraterna har uppenbara problem att få fram konkreta förslag till förändringar.

I dag har vi i Sverige en säkerhetsbransch med bevakning, konsulttjänster och säkerhetsutrustning som omsätter mycket mer än polisbudgeten, ca 18 miljarder kronor, en ökning med 3 miljarder kronor på tre år. Polisorganisationens får ungefär 14 miljarder kronor.

För 35 år sedan hade vi dubbelt så många poliser som väktare och ordningsvakter i Sverige, trots att kriminaliteten såg helt annorlunda ut. I dag är det precis tvärtom. Nu har vi drygt 16 000 poliser, drygt 18 000 väktare och drygt 10 000 ordningsvakter. Vaktbolag som har tillfrågats är eniga om att det

Fel! Okänt namn på

är situationen inom polisväsendet som gör att marknaden för de privata bevakningsföretagen ökar. Det är uppenbart att vi går mot en allt mer privatiserad ordningsmakt. Man köper sig trygghet – om man har råd. Detta är en oroande utveckling.

Nedrustningen av polisväsendet ett hot mot rättssäkerheten

För att komma till rätta med detta problem behövs en renodling av polisens arbetsuppgifter. Polisens speciella kunskaper måste tas till vara bättre. I tider med nedskärningar inom polisen är det viktigt att polisen i första hand sysslar med att lösa vardagsbrott och grövre brott.

Jag har i flera år i olika motioner krävt att man ska se över vad poliser enligt lag ska syssla med. Mot bakgrund av den situation som poliskåren befinner sig i, med alltför få poliser samt en hög medelålder inom poliskåren, anser jag att man bör lägga över trafikövervakningen på annan myndighet. För att kontrollera hastigheter och nykterhet på vägarna krävs inte en fullständig polisutbildning. I stället skulle polisen kunna anställa särskilt utbildade trafikövervakare, som verkar i kommunerna jämförbart med dagens parkeringsvakter.

Motivet till detta är dels att renodla polisens uppgifter, dels att tillse att trafikövervakningen prioriteras. Detta skulle vara möjligt om man tar ifrån polisens uppgifter som andra aktörer kan sköta. Både trafiksäkerheten och polisens brottsförebyggande samt brottsutredande verksamhet skulle vinna på detta. Många små insatser i trafikövervakning ger stora effekter för trafiksäkerheten.

Men i stället för att göra denna bedömning har nu rikspolischefen bestämt att polispatruller ska ägna lediga stunder åt trafikövervakning. Rikspolisstyrelsen presenterar i höst 2005 nya direktiv med konkreta mål för hastighets- och nykterhetskontroller. Hur prioriteringar ska gå till eller hur dessa polisens lediga stunder ska värderas framgår dock inte, men vi vet dock att dagens brottsuppläringsfrekvens är under all kritik.

Enligt Rikspolisstyrelsen, (RPS) ska en patrull som inte har något jobb för tillfället och ser någon som kör mot rött eller kör utan bälte, stoppa föraren, skriva och rapportera det. Det görs i alldeles för liten utsträckning nu, säger Bengt Svensson, trafikansvarig vid Rikspolisstyrelsen.

Initiativet har enligt uppgift fått rikspolischefen Stefan Strömbergs välsignelse och i oktober räknar man med att kunna lägga fram ett förslag till förändrade riktlinjer i polisens trafiksäkerhetsarbete. Reguljära poliser i yttre tjänst ska jobba mer med trafik. Trafikpolisen kan då i sin tur ägna sig mer åt bevakning av exempelvis tunga och farliga transporter. Detta är ett oroväckande förslag, och risken finns att polisens preventiva arbete som redan i dag är eftersatt får stå tillbaka om mer tid ska ägnas åt rapportering av trafikförseelser. För att arbeta förebyggande och förebygga brott måste polisen ses mycket mer ute i samhället än vad som görs i dag. Att ägna sig mer åt trafikförseelser är inte rätt prioritering.

Nykterhetskontroller

Det är viktigt med fler nykterhetskontroller och bälteskontroller. Mellan 100 och 150 trafikanter dör varje år i trafikolyckor som är alkoholrelaterade. 15 till 20 % av de förare som omkommer är vid olyckstillfällena onyktra, dvs. har en alkoholkoncentration i blodet som överskrider den straffbara gränsen. Med fler bälteskontroller skulle många fler slippa mer eller mindre svåra skador och lidande. En sänkning av medelhastigheten innebär också stora vinster i ökad trafiksäkerhet. Därför anser jag att förslaget att inrätta en nationell trafikpolis är nödvändigt.

Ge oss en nationell trafikpolis för rättvisans skull. Det tycker NTF:s ordförande, landshövding Björn Eriksson. Det var i samband med presentationen av NTF:s rapport "Bäst i Norden" som den förre rikspolischefen Björn Eriksson gjorde sitt utspel. Det är en omfattande rapport om polisens trafikövervakning. Den jämför inte bara effektiviteten mellan olika länsmyndigheter utan ser också på skillnaderna mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge.

I dag har vi ett ojämnt tillstånd över landet. Risken att dödas får inte vara högre i ett län på grund av brist på engagemang eller resurser, säger Björn Eriksson. Vi behöver en "Trapo", en nationell trafikpolis som samordnar verksamheten och garanterar en lika trygg semesterresa oavsett om den går på vägar i Östergötland eller Värmland, säger han.

Vi behöver inte fler närpolis och ordningspolis i trafikövervakningen. De behövs i det övriga samhället. Nu är det dags att tänka i nya banor, och en trafikpolis i enlighet med motionens intentioner skulle förbättra trafikövervakningen och avlasta polisen och ge dem tid åt att upprätthålla ordning och lösa brott.

Stockholm den 20 september 2005

Ragnwi Marcelind (kd)